Mizah

TATSIZ ŞEKER BAYRAM
— Rica ederim, çok yalamay
Başka misafirler de gelece

GÜLLER - DIKENLER

ALLAH KORUSUN

İstanbul Sıhhat Müdürü doktor Faik Yargıcıyı milletvekili yapmak istiyorlarmış. Değerli doktor, buna şiddetle muarızmış.

Faik Yargıcıyı Behçet Uz'a benzetmelerinden korkuyoruz. Malûm olduğu üzere Behçet Uz bir harabe halinde olan İzmiri cennete çevirmişti. Tuttular adamcağızı milletvekili yaptılar, arkadan bakan yaptılar ve neticede bu çalışkan ve değerli şahsiyet muvaffakiyetsizlikler içinde çırpındı durdu.

Aman lûtfedin, iktidara bir kurban kâfidir. Faik Yargıcıyı bize bırakın!

SAĞDAN - SOLDAN :

İzmir Belediye Başkanlığından: Başı boş olarak bulunup temizlik hanına teslim edilen bir tavuğun 30/7/948 gününe kadar vesaik ibrazı ile sahibi çıkmadığı takdirde alenî müzayede ile hayvan pazarında satılacağı ilân olunur. 3314 (2821)

27/7/948 - Yeniasır

GÖRÜNEN KÖY

Amerikanın Türkiyedeki Yol Heyeti Başkanı Mister Vilyams, gazetecilere beyanatta bulunarak :

— Türkiyede, demiş, yol dâvasının plânlaşmasına ve iyi bir şekilde tatbikine geçilmesine kadar, memleketinizde kalmak istiyorum!..

Anlaşılıyor değil mi:

Mister Vilyams, memleketine hasret ölecektir!!.

Bedii Faik - Tasvir

KAMARA - KAMAROT

Önümüzdeki seçim masrafları için 600 bin lira ayrılmış... On üç milletvekilliği için de iki senelik ödeneği 400 bin lira hesaplayınız, etti mi bir milyon? Gelin de bu tasarruf asrında böyle bir rakama dudak bükün!

Bana kalsa, sayın büyüklerimiz, örnek olup on üç milletvekilliğini derhal (L) cetvelinde mahfuz tutmalıdırlar!

Çünkü bu sayede hiç olmazsa Denizyollarındaki bütün kamarotlar tensikattan mahfuz tutulur ve böylece hakikî avam kamarası korunmuş olurdu!

Yedekçi - Vatan

ISLIK

Bu aylar gelince İstanbul bir çöl olur... Yıkanmamaktan herkes ekşi ekşi ter kokar, vücutlarda isilik denilen kabarcıklar çıkar, uyuz başlangıcı olarak hafif ve tatlı bir kaşınma başlar. Her yerde en eğlenceli, en neşeli, herkesin serin yerlere koşarak hoş vakit geçirdiği haziran, temmuz, ağustos, İstanbulun en sıkıntılı aylarıdır. Nihayet yağmur revsimi gelir, sarnıçlar, depolar, göller dolar. Halk suya kavuşur.

Ben de musluğu çevirecek oldum, su yerine uzun bir ıslık sesi geldi. Şaşmadım:

Islık gelmesin de alkış sesi mi gelsin?!

■

PARTİ KURUYORUZ

Partiler aldı yürüdü. Önüne gelen orta oyunu sahnesi gibi bir kumaşsız paravana, iki sandalye koydu mu? Parti merkezi kurulmuş oluyor. Geçen gün bir el ilânı tutuşturdular. Üzerinde bir bayan ve bir bay resmi var, evvelâ yaz münasebetiyle deniz kenarı salaşlarında içkili saz ilânı sandık. Meğer parti imiş. Proğram çok zengin... Parti âzasına bedavadan hem doktor, hem avukat, hem de - bilin bakayım; - daktilo temin ediyor.

Bizim çocukluğumuzda hazır elbise satan mağazalar bayram üstü yeni elbiseler almak için mağazaya girenlerin çocuklarına oyuncak hediye ederlerdi. Tesiri de görülürdü. Hepimiz oyuncağı fazla veren mağazaya gitmek için ter ter tepinirdik.

Şimdi de partiler partizan celbetmek için hemen hemen ayni çareye baş vuruyorlar.

Yarın, öbürgün bir parti teşekkül eder de taraftarlarına bu ev buhranında birer gecekondu va'dederse ekseriyeti sağlam elde etmiş olur. Görülüyor ki artık Nuri Demirağın Kalkınma Partisindeki kuzu ziyafeti biraz yavan kalıyor! Bu gidişle kimse boğazı tokluğuna rey vermiyecek!

ÇIĞIRTKANLAR...

Seçim zamanlarında dükkânlarını açan bazı çığırtkanlar vardır. Bunlar, paralı olması itibariyle C.H.P. ye yamanırlar ve şöyle arzıhal ederler:

— Sayın baylar! Her medeni memlekette olduğu gibi bizde de seçim mücadelesi olacaktır. Bu mücadelede Halk Partisini kazandırmak için elimizde her türlü vesait vardır. Gazete çıkarırız. Makale yazarız. Piyes oynatırız. Nutuk veririz. Sinema çevirirız. Hele hokkabazlık en birinci kârımızdır. İnanmazsanız Tiridoğluna sorun...

Fakat aksiliğe bakınız, bu sefer muhalif partiler seçime girmeyince artık mücadeleye lüzum yok; mücadele olmayınca bütün bu hokkabazlığa da lüzum yok. Hokkabazlığa lüzum görülmeyince para da yok...

Ah şu muhalefet ah! İnsanı zorla Halk Partili yapıyor!

■

TERİMLER

Öz Türkçe diye güzel dilimizi berbat edenlerden yaka silkenlerin biraz yüzü güldü. Geçenlerde Maarif Vekili: «Kelime olarak ortaya atılmış terimler içerisinde hakikaten beğenilmez ve benim de hiç beğenmediğim bir kısım terimler vardır. Bunlar Türk dilinde yaşıyan başka kelimelerle değiştirilecek ve düzeltilecektir.» diyor.

Muhterem Maarif Vekilinin bu güzel sözleri ruhumuza bir inşirah verdi. Lisanımıza yerleşerek Türkçeyi dünyanın en zengin lisanlarından biri haline getiren o ahenkli kelimelere bizi tekrar kavuşturmaları itibariyle müşârünileyh hazretlerine edebiyat ve lisan namına teşekkürlerimizi arzeyler ve Darülfünun meydanında bir heykellerinin rekzedilmesini teklif eyleriz.

Bütün ilim adamlarının, hattâ en kopuklarının dahi gömleğini satıp bu ianeye iştirak edeceklerine şimdiden kalıbımızı basarız!

BAHÇIVAN

DÖŞENMİŞ
2 EV
Ayrıca
ARSA - PARA
EV EŞYASI
İkramiyelerden istifade için
% 4 Faize tâbi
En az 100 Liralık
Bir Küçük Carî Hesap açtırınız.
TÜRKİYE
EMLÂK KREDİ
BANKASI
Eminönü
Tl. 20042-20048-20051

DENTOSİL

DİŞ MACUNU
Diş etlerini pekleştirir.
Çürümekten korur.

Sayı : 109 — Cilt : 5 FİATI 25 KURUŞTUR 6 Ağustos 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu : 255
İdarehanesi : İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

MİZAH

Sevgili okuyucularının Şeker Bayramını tebrik eder.

Derd...

BAŞBAKAN Adapazarlıların dertlerini dinlememiş diye muhalif gazeteler şikâyetimsi yazılar yazıyorlar. Ben - hayret etmeyin - Hasan Sakaya hak veririm. Adamcağız bu kadar (mehâm-ı-umûr) içinde bunalmış; birkaç gün kafamı dinliyeyim diye kalkmış nisbeten sâkin bir yere çekilmiş; asırlık ağaçların gölgesinde dinlenecek; mütemadiyen işliyen dimağını - yeni enerji toplaması için - kısa bir müddet hiç bir şeyle meşgul etmiyecek. Fakat ihtimali var mı?

Halk Başbakanın böyle istirahatte olduğu yeri değil hattâ kasabalarından geçtiğini duysalar hemen etrafını alıyorlar.

Anlaşılan Başbakanın da canına tak demiş olacak ki bir iki yerde ters cevaplar verdi. Nihayet Adapazarında da «Bunları yazın, gönderin; alâkadar merciler meşgul olurlar!» dedi ve kesti

Bir gece Nasrettin Hocayı bir türlü uyku tutmamış; adamcağız yatağında bir sağa, bir sola döner dururmuş. Nihayet karısı sormuş:

— Efendi! Neyin var?

— Sus kadın. Bizim komşunun eşeği kuyruksuz bir sıpa doğurdu.

— Doğurdu ise sana ne?

— Nasıl bana ne? Sıpa büyüyecek; eşek olacak; komşu da alıp dağa oduna götürecek; derken köyün yanındaki çayırlıkta eşek çamura saplanacak... Bizim komşu: «Hoca! Gel şunu tut da çamurdan çıkaralım!» derse ben eşeği neresinden tutayım?!

MİZAHÇI

BAYRAM HEDİYELERİ

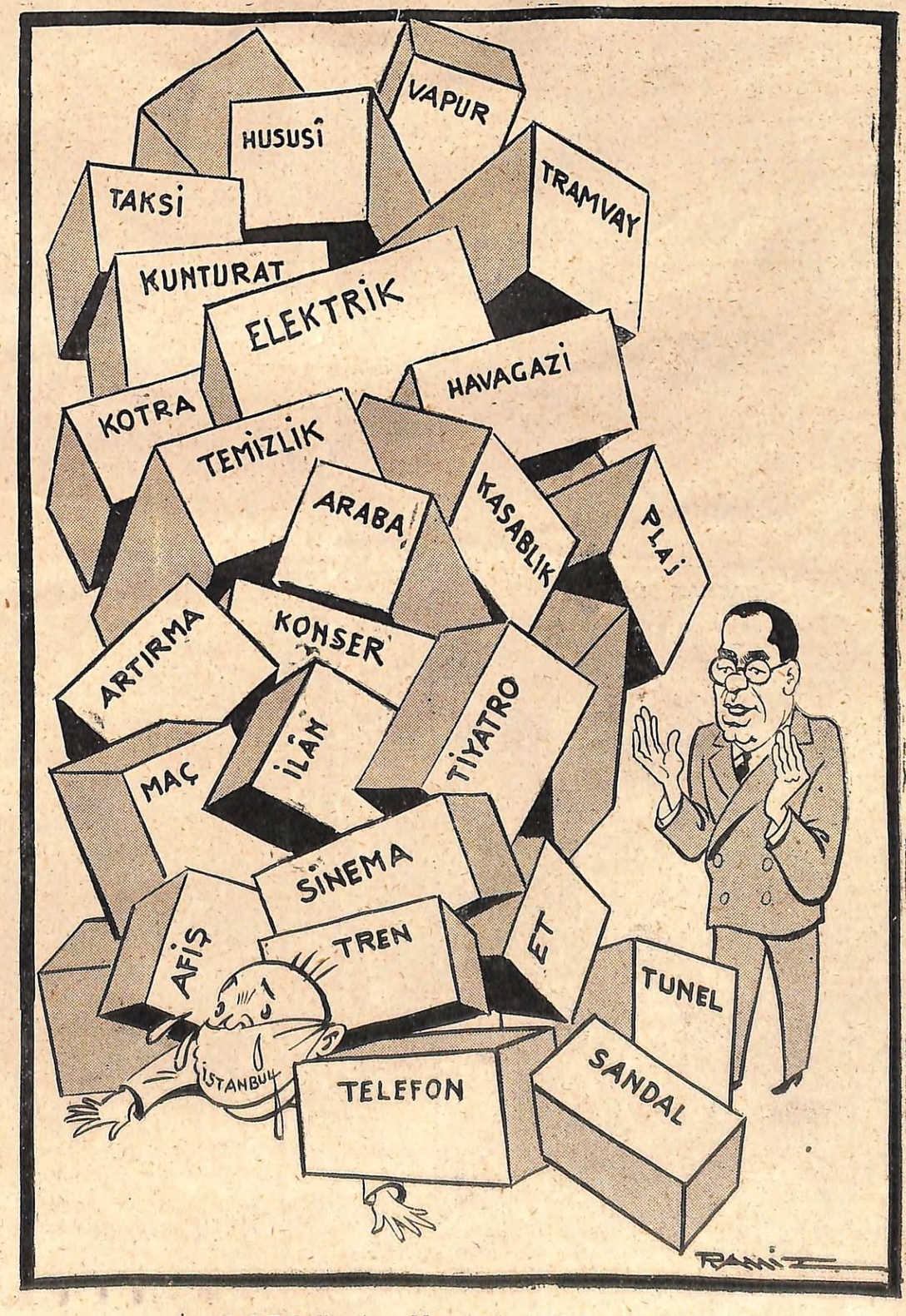

İstanbul Belediyesi — Memnuniyetinden apıştı kaldı!

Şekersiz Bayram

Yazan:
Refi' Cevad ULUNAY

Nihayet bunu da gördük. Demek şekersiz bayram da olurmuş... Bundan olacak artık güler yüz, tatlı söz kalmadı. Sanki şeker satan dükkâncıların suratları sirke satıyor. Hakları yok mu? Şekersiz şekerci dükkânına müşteri değil, sinekler bile uğramaz. Fakat Allah ağzının tadını bozmasın, Başbakanımız bizim dünyada en çok şeker yiyen bir millet olduğumuzu söyledi; arkadan da şekerin sıhhate muzır olduğunu ilâve eylemeyi unutmıyarak bununla sıhhat ve âfiyetimizle dahi alâkadar bulunduklarını anlatmış oldu.

Dünyada başka milletler gibi hatıra hayale gelmiyen naneler yiyeceğimize bol şeker yemeği elbette tercih ederiz. Zaten bizde âdet olmuş: Düğün yaparız, tatlı yeriz; mevlid okuturuz, şeker yeriz; lohusa olur, baharlı sıcak şerbetler içeriz; eş dost toplanıp yarenlik edelim desek mutlaka bunu «helva sohbeti» olarak yaparız. Cenaze olur, lokma dökeriz; eskiden seyir yerlerinde çocuklarımızın elinden horoz şekeri, elma şekeri düşmezdi; macuncu tepsisinin, mahallebici tablasının, kuş lokumcunun etrafı daima kalabalıktı. Şimdi gelin de Başbakana hak vermeyin.

Bu kadar da şeker yenir mi efendim?

Meselâ, Ramazan bayramında şekeri kaldırmalı. Buna (mucip sebep) arıyorsak işte:

Kurban bayramında ziyarete gittiğimiz evlerde kavurma yiyor muyuz? Hayır. O halde şeker bayramında da şeker yeme-

Türkülerimizde bile cânânemize: Vizon manto, otomobil, villâ, gerdanlık va'detmiyoruz da sadece:

Güzelim gel yânîma
Şeker alâyım sana,

diyerek yârin vuslatını bir avuç akide ile ödemeği düşünüyoruz. Demek şeker bizim için her şeyden üstün, hattâ en yüksek lüksün de fevkinde.

Şeker, (folklor) umuza çok tesir etmiştir. «Arabın yüzünü» bile «Şamın şekeri» ile ölçeriz. Birbirimize hitap ederken en tatlı ünvan «Şekerim» dir; arkadaşımıza mektup yazarken: «Birader-i-azizim, şekerden lezizim» deriz. Meyvaların en güzellerinde mutlaka şekeri kullanırız; meselâ kayısının minimini çekirdekli ince kabuklusuna «şekerpâre» adını vermişiz; gül reçelinin bir adı da (gülbeşeker) dir.

Meşhur Trabzon Valisi Kadri Bey merhum yaramazları sopanın himmetine havale edeceği zaman vurduracağı darbelerin adet farkını «Sade mi? Şekerli mi?» diye suçluya bırakırdı.

Bizde şekercilik «millî bir sanat» haline gelmiştir. Bugün mahzun bir sima alan şekerci dükkânları şekerin bol zamanında renkli kristallerle bezenmiş bir billûr dünyasını andırırdı. Son zamanlarda adı lokum olan (Lât-i-lokum) «boğazın rahatı» mânâsına gelen (Râhat-ülhulkûm) un galatlaşmış şeklidir. Onun da envaı vardır. Hele bir «cânân döşeği» ile (ulema parmağı) denilen nev'i vardır ki insan yumuşaklığına hayran olur.

Türk şekercileri dünyada mevcut taze yahut kuru bütün meyvaların şekerlemesini yaparlar. Fakat bunların içinde ihtisas sahibi olanlar ayrıdır. Meselâ lokumun ağızda çabuk bitmesini düşünerek buna karşı (iki kavrulmuş) ları icat etmişler. En güç şekerlerden biri olan iki kavrulmuşu çoğu şekerciler simsiyah yaparlar. Halbuki (iki kavrulmuş)un rengi kehrüba sarılığında olacaktır.

Zarif adamlar şekeri nüktede çok kullanırlar, meselâ, yalısı yanan Mahrukî Zade Ali Beye Sadrıâzan Mısırlı Kâmil Paşa: «Buyurun bakalım, iki kavrulmuş bey!» diye hitap eylemişler.

Bu bayram şekerin yokluğu vaktile Veliüddin Efendizadenin bayram tebriki için konağına gelen arsız softalara yaptığı azizliği hatıra getiriyor. Veli Efendizade akciğer parçalarını dört köşe kestirerek una bulatmış ve gelenlere ikram etmiş. Hepsi Efendiden ihsan koparmağı düşündükleri cihetle zıddına gitmemek için ciğer parçalarını «Ne nefis lokum!» diye yutmuşlar.

Şekere temas eden fıkralardan en güzeli şudur:

Herifin biri şekercinin dükkânının önüne sıraladığı kavanozlardan bir avuç şeker kapmış, kaçmış, arkasına düşen şekercinin yakalıyacağını anlayınca hemen şekeri ağzına atmış ve: «İşte! demiş. Ne sana yaradı, ne bana!»

AMERİKAN NOTALARI VE RUSYA . .

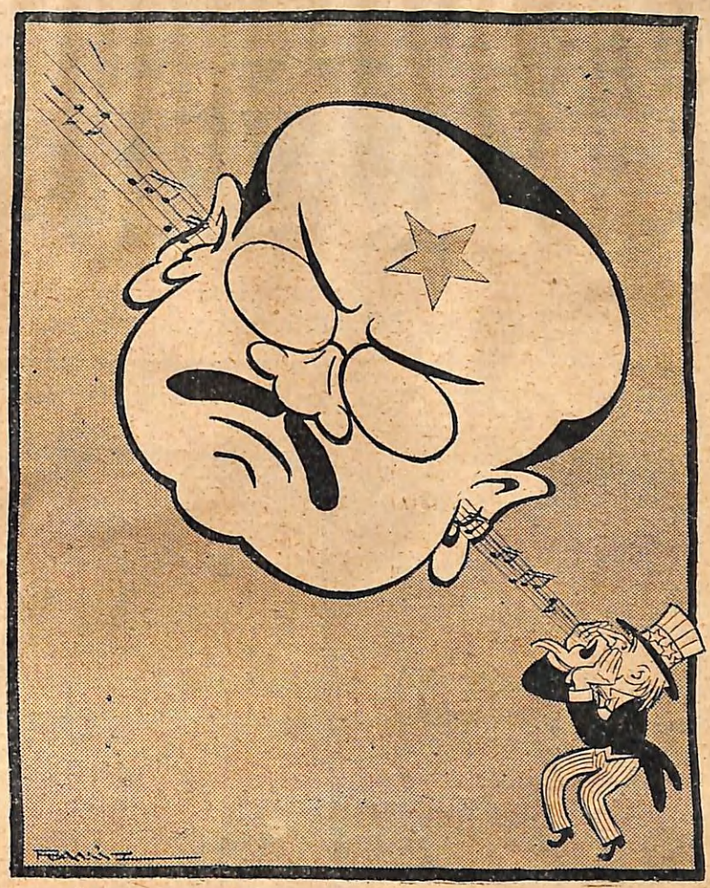

VURDUM DUYMAZ!

BAYRAM MENDİLİ

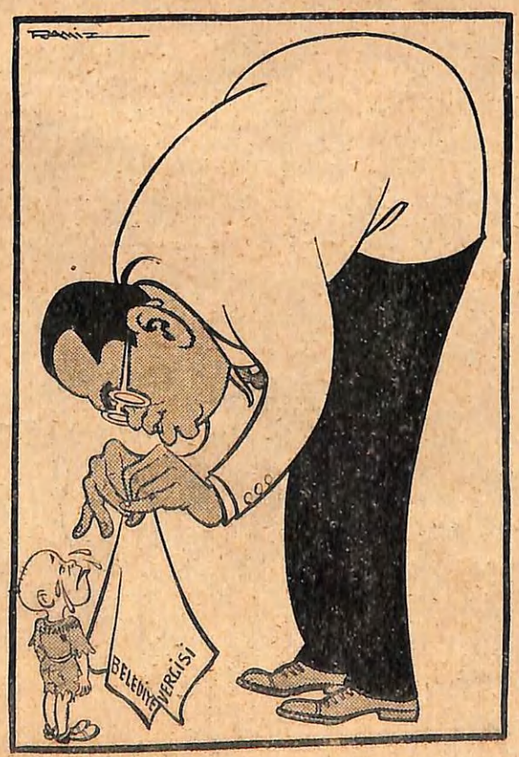

Belediye — Al yavrum, güle güle kullan!

— Güreşçiler dünya pehlivanlarının sırtını yere getirmiş
— Bir de şu zeytin ekmeği hor görürler.

— Yük fazla, belimi doğrultamıyorum..
— Şikâyet etme garı.. Yüklendiklerimizin en hafifi bu!

TEŞBİHTE HATA OLMAZ!

Söylesem can sıkacak eski hikâyet gibidir
Sussam enzâr-ı hamiyyette cinâyet gibidir.

★

Hem deriz fikrimiz Efkâr-ı umûmiyyededir
Hem deriz halka kulak vermek inâyet gibidir

★

Zanneder kutb-ı zaman kendini her post-nişîn
Hazretin min taraf-illâh sözü âyet gibidir

★

Şöyle bir yol bulup altından alın postekiyi
O zekâ ma'deni bir zerre dirâyet gibidir

★

Şimdilik cismi değil ismi tebeddül kıldı
Devrimiz bildiğiniz devr-i vesâyet gibidir

★

Gecekonduyla dolan Çırpıcı Beykoz çayırı
Vân ü Hakkâriye nisbetle vilâyet gibidir

★

Sanırım meclis-i âlîde hafîf esnemeler
İbret erbabına takrîr-i kifâyet gibidir

★

Milletin gönlünü tazyîk ile te'mîn etmek
Verginin benzeri bir tarz-ı cibâyet gibidir

★

Pîr-i erbâb-ı hamiyyet Bayarın mertebesi
Şüphe yok nezd-i ehâlîde velâyet gibidir

★

Şimdi tenkîde tahammül ediyor dünkü ricâl
Bu sükûn devre-i tedhîşe nihâyet gibidir

★

Yanıyor şevk-ı tecessüsle gönüller gözler
Veyl o nâdâna ki mahrûm-ı hidâyet gibidir

★

Nüktedân oldu cihan sihr-i beyânınla Ozan
Nükte yaz vakti nevâzilde sirâyet gibidir

DELİ OZAN

— *Lûtfen şu tebrikimi alın da hanımefendiye verin..*
— *Beyefendiye versem olmaz mı?!*

Kız — Birdir bir!
Erkek — Kimi atlatıyorsun.. Ben kaçıncı olduğumu biliyorum!

Duymadıklarımız

Ulunay'dan:

Geçen hafta fıkralar, İkinci Mahmut devrinden açıldı.. Devam edelim:

«Sultan Mahmut kıyafetini tebdil ederek halk arasında dolaşmağı severmiş ve ekseriya da yanına musahip Sait Efendiyi alırmış. Bir gün Şehzade Camii avlusundan geçerken temiz giyinmiş, halinden uslu akıllı olduğuna hükmedilen bir çocuğa rastlamış. Yavruyu okşamış, onunla biraz konuşmuş çocuğun zekâsı da hoşuna gitmiş. Çocuğa bir altın vermiş...

— Teşekkür ederim, fakat alamam efendim... Sonra bu parayı nereden aldığımı evden sorarlar.

— Al oğlum... Ben padişahım. Sorarlarsa benim verdiğimi söyle...

— Şimdi hiç alamam efendim.

— Neden?

— Çünk koskoca padişah adama bir altın mı verir? derler.

Hükümdar çocuğa bir avuç altın vermiş.

★ ★

Musahip Sait Efendi bir gün saraya gelir... Bakar ki bütün maiyet perişan... Sait Efendiyi görünce hepsi üşüşürler «Aman efendi... İmdadımıza yetiş.. Zât-i-şahane ateş püskürüyor. Sabahtanberi bizi kastı, kavurdu!»

Sait Efendi huzura girer... Sultan Mahmut'ta kaşlar çatık... İltifat yok. Sait Efendi bir vak'a anlatır, bir taklit yapar, güldürücü bir şiir okur... Padişah oralarda değil... Nihayet yavaşça dışarıya çıkar; oradakilere: «Çabuk! der, ocak maşasını mangalda kızdırın da benim setrenin arkasına izi belli olacak tarzda yapıştırın!» Dediğini yaparlar. Sait Efendi tekrar huzura girer, öteden beriden bahsettikten sonra öyle bir tavır alır ki Sultan Mahmuda sırtındaki maşa izini gösterir.

Padişah sorar:

— Sait! Nedir o sırtındaki?

Sait Efendi hemen yeri öper:

— Şevketmeap efendimiz.., Kulunuzu affediniz... Bu halde huzurunuza geldim. Bu sabah refikam cariyenizle aramızda bir münakaşa oldu. Münakaşa, mücadele derken münazaa oldu. Kulunuz da erkekliğimi göstermek için biraz atıp tutayım dedim. Kızgın maşayı arkamdan fırlatmasın mı? İşte efendimizin manzur-u-hümayunları olan iz budur.

Sultan Mahmudun derhal yüzü gülmüş, kahkahayı atarak:

— Sait! demiş, ev halinde olağandır.

Sonra kulağına doğru eğilerek ilâve etmiş:

— Bu sabah bizde de vaki olan hal buna yakındır!

★ ★

Âkif Paşa Pertev Paşa ile damadı Vassaf Efendiyi nefi ve idam ettirdikten sonra Mümtaz Efendi de Sakızda menfi bulunur. Bir gün mutasarrıfla otururken içeriye bir adam girer; selâm verir.

— Efendim. Biz üç kişi idik. Birimiz Pertev Paşaya gittik. Birimiz Vassaf Efendiye gittik. Ben de buraya Mümtaz Efendiye geldim. Der demez Mümtaz Efendinin dudağı şark diye yarılır. Biçare adam korku baygınlıkları geçirirken gelen adam koynundan bir ferman çıkararak:

— Siz de der; aff-ı-şahaneye nail oldunuz!

Bolarz-ı kudemâ

Kasîde-i Îdiyye

Îd oldu, gözüm nûru, meserret demidir, gel
Âheng-ü tarab, şevk-ü şetâret demidir, gel

Hicran ne imiş anmıyalım gayri cihanda
Vuslat demidir, zevk-u muhabbet demidir, gel

Dûr etme, bu üftâdeni sen kand-i lebinden
İhsân-ü kerem, cûd-ü sahâyet demidir, gel

Yollarda gözüm, bekliyorum hep seni artık
Uşşâk-ı elemnâki ziyâret demidir, gel

Kalsın mı lebim lâ'linin iksîrine hasret
Himmet demidir, lûtf-ü inâyet demidir, gel

Giy, câme-i (naylôn)unu karşımda salın, gez
Mihr-ü meh-i âlemle rekabet demidir, gel

Öpsün yine peymâneler ol gonca feminden
Sohbet demidir, îş ile işret demidir, gel

Çıksın yine heyheylerimiz evc-i semâya
Teb'îd-i elem, def'i kasâvet demidir, gel

Çok yalvarırım, benzeme sen (Fırka-i Halk)a
Peymanda sebat, ahde riâyet demidir, gel

Ayrılma, hiç olmazsa, şu günlerde yanımdan
Bostâna, gülüstâna azîmet demidir, gel

Seyrân edelim (Göksu)da sandalla ve yâhut
Ağyâr-ı hased-pervere nisbet demidir, gel

Dansinge gider, oynarız, istersen eğer sen
İbrâz-ı hüner, arz-ı zarâfet demidir, gel

Aslâ yeme gam, şâyet alıştınsa sıyâma
Zira bu gelen dem de rıyâzet demidir, gel

Yok yağla etin nezdine yaklaşmağa imkân
Yârâna fasulyeyle ziyâfet demidir, gel

Ettirdiler âhir bize bayrâmı şekersiz
Bilcümle müsebbiblere lâ'net demidir ,gel

Fasleyliyelim fâsılasız ehl-i dalâli
Hakkaa ki munâfıklara savlet demidir, gel

Sây et, şekerim, sen dahi (Râsıd)la beraber
Gayret demidir, millete hizmet demidir, gel.

RÂSID

Mizah Olimpiyatlarda

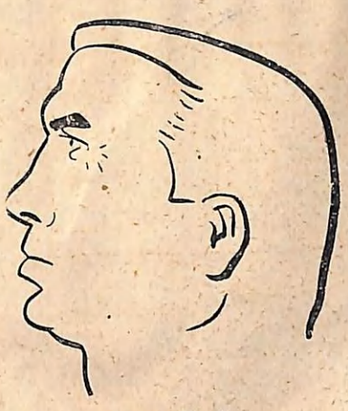

Yaşar Doğu
Serbest 73 dünya şampiyonu
(Türk Arslanı)

Celâl Atik
Serbest 67 dünya şampiyonu
(Türk Arslanı)

800 metre ilâhı
Mak Kenley (Jamayka)
İki defa dünya rekoru kırmıştır.

110 engelli dünya rekortmeni
Dillard (Amerika)

Maraton kıralı
Yun Bok Sabu

Mahmud (Mısır)

Sureti mahsusada Londra Olimpiyatlarında mecmuamız namına dünya şampiyonlarının krokilerini sahada çizerek kendilerine imzalatan karikatürist arkadaşımız Mustafa Özcan resimlerini peyderpey göndermektedir. Bu krokilerin iktibas ve neşrine ait her türlü hak «Mizah» mecmuasınındır.

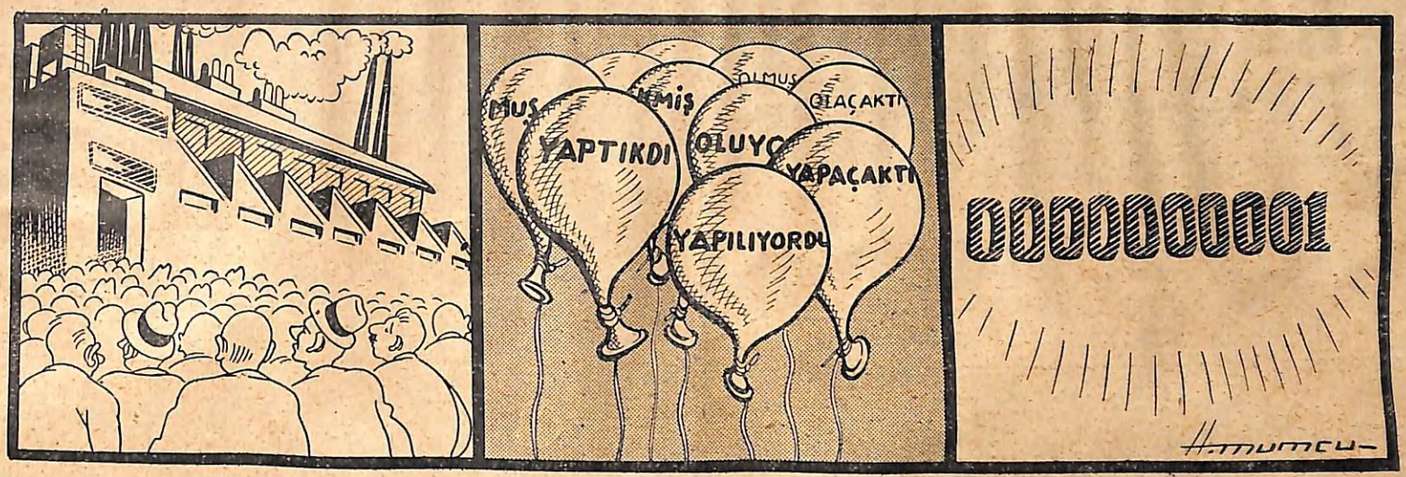

Açılış *Faaliyet* *Kâr!*

Bana göre

Vitamin

Yazan: Hamdi VAROĞLU

Geçen pazar günü çoktanberi görmediğim bir dostun ziyaretine gittim.

Beni görünce boynuma sarıldı. Neşesi bir misli arttı.

— Hayrola, tayyare mi çarptı? dedim.

— Çarpmasına çarptı, diye cevap verdi. Ama tayyare değil, tensikat çarptı. Kadro haricîyim, benneşelenmem de kim neşelenir?

Ne yalan söyliyeyim, ürktüm. Kadro harici edilmek, zavallı çocuğun galiba aklına dokunmuştu. Geldiğime geleceğime pişman oldum.

Halimden anlamış olacak ki, bir kahkaha attı:

— Çıldırdığıma hükmediyorsun, değil mi? dedi. Tensikata uğramakla bir şey kaybetmedim, bilâkis kazançlıyım. Bir kere, adı iki yüz lira maaşımı, aydan aya yüz kırk küsur lira olarak elime aldıkça dilimle günaha girmekten kurtuldum. İkincisi, bir karım, üç çocuğum, bir anam, bir de kaynanamla, Ticaret Odasının büyük bir dikkat ve itina ile tertiplediği aylık geçim endeksine ayak uyduracağım diye zihin yormaktan, hamdolsun halâs oldum.. Üçüncü kazancım, yaz tarifesiyle alâkamı kesmek oldu. Sabahları imzaya yetişebilmek için beslemeğe karar verdiğim horoz masrafına lüzum kalmadı. Dördüncü istifadem, hayli mühim. kadro harici kaldığım günden itibaren moratoryom ilân ettim. Bilûmum bakkal ve çakkal esnafiyle siyasî ve iktisadî münasebetlerimi kestim, hesapların hepsi düyuna kaldı. Beşincisi, sıhhat meselesi ki hepsinden mühimdir, sanırım. Malûm ya, dünya şimdi vitamin dünyası. Et, ekmek, yağ, şeker filân, bunlar ıvır zıvırdan ibaret. varsa yoksa vitamin. Vitamin sebzede ve yemişte bulunur. Tensikan gününden itibaren, evde tencere kaynatılması hükûmet emriyle yasak edilip hane halkına tarafımdan bu hususta tebliğat yapıldığından, paçaları ve kolları sıvayıp, bahçeye vitamin ekmeğe başladım. Gülme, A dan Z ye kadar, bütün vitaminleri, kimi tohum, kimi fide halinde buraya dolduracağım. Nah, inanmazsan bak. Şu ocaklar domates, hıyar, yeşil salata, turp, kabak, patlıcan filân. Vitamin alfabesini de kendim tertip ettim. Domateste D vitamini var, hıyarda H, yeşil salatada çifte vitamin Y ve S; turpta T, kabakta K, patlıcanda P vitamini. A vitaminini ayşe kadın fasulyasından, B vitaminini bamyadan alacağız. Alfabeyi henüz tamamlıyamadım, çünkü bir kısmı zamana muhtaç. Meselâ Z vitaminini zerdali ile temin edeceğim. Ağaç olduncaya kadar beklemek lâzım.

Tabiî, bütün bunlar hepsi yenecek ki, beklenen faydayı hakkiyle temin etsinler.

Giyim kuşam meselesine gelince, onu da hallettim. Evin üst katı müsait, ipek böceği tohumu aldım. Koza yapacaklar, ipeklerini toplayıp dokutacağım, evin ipekli kumaş ihtiyacı böylece temin edilecek. Yünlü ve pamuklu kumaş ihtiyacı büsbütün kolay. Koyun beslemeğe karar verdim. Şu duvarın dibini de pamuk tarlası yapayım diyorum. Bu mahsuller yetişinceye kadar evdeki şiltelerin pamuklariyle yünleri bizi bir müddet idare eder. Bizim hanım çok marifetlidir. İyi çorap yamar. Eh, çorap yamamasını bilen kadın için yün eğirip tezgâhta kumaş dokumak işten sayılmaz. Şapka, çorap, gibi ihtiyaçları düşünmüyorum. Bunlar zaten giyilmez oldu. Kundura'nın da eli kulağında. Yemek pişirmek âdeti mülga olduğuna göre, yağa da ihtiyaç yok. Başka ne kaldı? Hiç değil mi? O da zaten şimdiden mevcut..

— Ayol sen hükûmet gibi bir şey olmuşsun. Bu ne etraflı iktisadî progrma?

— Ne sandındı? Bilgim de çok arttı. Öğrendiğimiz bir takım iktisat kaideleri vardı. Hepsinin ne kadar yanlış olduğunu anladım.

İşte, tasarruf gayesiyle yapılan şu tensikat, yepyeni bir iktisat kaidesinin son derece verimli neticesidir. Bir şeyden tasarruf mu etmek istiyorsun? Kökünü kazırsın, sen sağ ben selâmet! Zaten, idareciliğin ruhu burada!

Ayrılırken düşündüm ki hakikaten, bu tensikat çok isabetli olmuş. Arkadaşımın yıllardanberi kaybettiği neşesini bir çırpıda iade ettikten başka onu, ziraatçı, iktisatçı, profesör, filozof, doktor, şair, sanayici, idareci de yapmış. Yalnız, ziraatçi, iktisatçı, sanayici ve idareci dostumla konuştuğum kadar, galiba ben biraz güllâbicilik ettim gibi geliyor.

●

TAKMA EVLER

Gazetelerde okuduk:

Tütün mukabili verilen takma evlerden 1000 tanesini Erzincana kuracaklarmış. Erzincan zelzelesi olalı ne kadar geçti? Adeta senesini unuttuk... Demek zavallı Erzincanlılar hâlâ başlarını sokacak bir mesken bekliyorlar. O kadar ianeler, yardımlar ne oldu? Romanya kereste bile göndermişti... Unutuyordum: O zamanlar ev başına dörder çivi dağıtıldığını gazetelerde okumuştuk. Eğer depremzedeler çivileri kullanmamışlarsa takma evlerde işlerine yarar. Aman iyi muhafaza etsinler!

Çömezin Röportajları:
109
Zamkinosla Mülâkat..

Çizen: RAMİZ

Z — Ben bindim diye elektriklerin çoğu söner mi?

Ç — Elektrikleri bilmem, ocaklarımız söner!

Z — Oturdum oturalı telefonu eline alan olmadı.

Ç — Aman efendim, zatıâliniz orada iken el uzatmak kimin haddine.

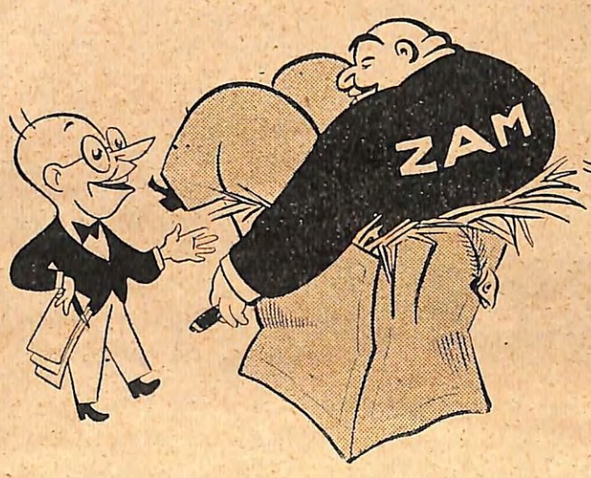

Ç — Oraya ne diye girdin?

Z — Çöplenmeğe!

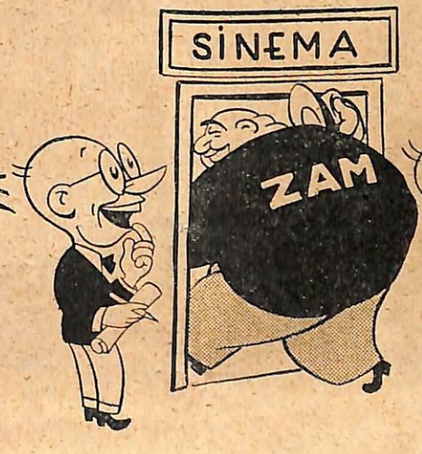

Ç — Çok büyüksün, nereye oturacaksın?

Z — Halkın sırtına!

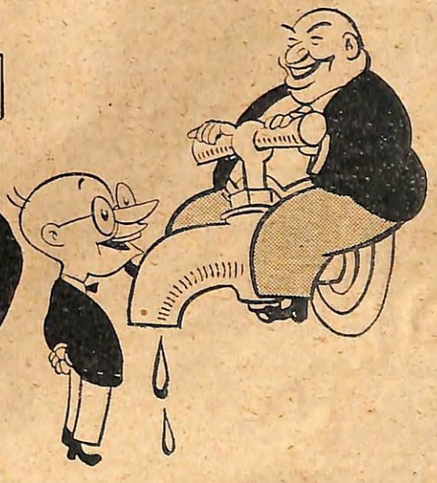

Ç — Akmıyan musluktan ne sızdıracaksın?

Z — Merak etme, damlıya damlıya göl olur!

Ç — Yahu, adamı batıracaksın..

Z — Aldırma, batsa bile yüzerim!

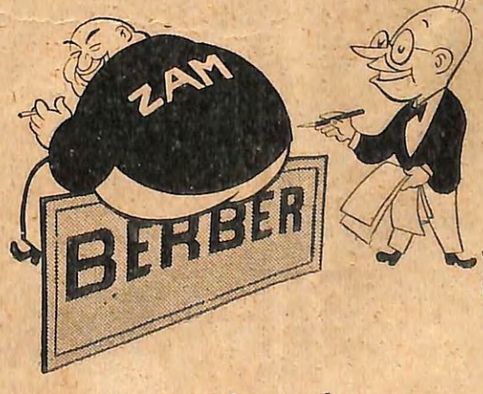

Ç — Fena oturdunuz, okunmuyor.

Z — Ben canlarına okuyorum ya, kâfi!

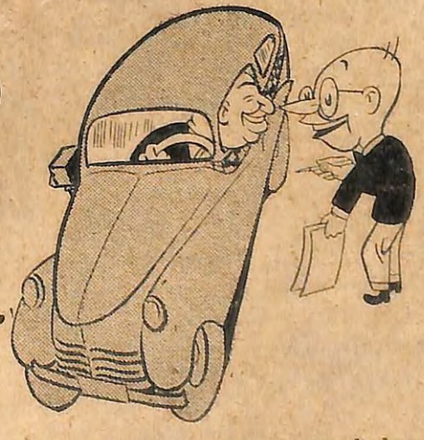

Ç — Neden makam arabalarına binmediniz?

Z — Onlar benim tepeme binmesin diye!

Hikâye

Yağmurdan kaçarken

Yazan
HAVA

Şoförün sesi, tâ uzaklardan gelen bir uğultu gibi, kulaklarında tekrar öttü.

— Beyhude bağırmayın. Her taraf kapitone tertibatlıdır. Dışarıdan ses aksetmez. Çırpınmanızda da fayda yok, bakın, kırlara açıldık. Kimse sizi görmüyor.

Gerçekten de araba, o farkına varmadan, Şişliden sonra uçarcasına yol almış, kırların içine dalmıştı. Tiraje baygınlık geçiriyordu. Dili tutulmuştu. Değil bağırmağa, hattâ konuşmağa, yalvarmağa bile mecali yoktu. gözleri kararıyor, içine bir ezginlik çöküyordu.

Derken otomobil, birdenbire durdu. Şoför yerinden kalktı, arabadan indi, kapıyı açtı, yerlere kadar eğilerek Tirajeyi selâmladı:

— İnebilirsiniz, hanımefendi,

Ayni zamanda, elini ona uzatmıştı. Tiraje elini verdi, şoförün yardımiyle arabadan indi.

Hayretler içindeydi. Bu ne demekti? Verdiği emirleri dinlemiyen,, kendisini otomobile hepseden, dağlara kaçıran şoför, yarı yolda fikrinden caymış gibi arabayı durduruyor, onu indiriyor, velev dağ başında da olsa serbest bırakıyordu. Şoför, genç kızın şaşkınlığını bir müddet seyrettikten sonra:

— Sizi kâfi derecede üzdüm hanımefendi, dedi, boşuna korkunuzu gidermeniz için lûtfen şu arabaya dikkatle bakmanızı rica edeceğim.

Tiraje arabaya dikkatle baktı, Birdenbire haykırdı:

— A! Taksi değilmiş!

— Evet hanımefendi, taksi değil. Hususî arabam. Yanlışlıkla bindiniz. Doğrusu, size bu yanlışlığınızı o anda söylemeğe gönlüm razı olmadı. Pek telâşlı idiniz... Sonra da, daha mühimi, pek güzeldiniz. Sizi arabamda bir parça gezdirmeden indirmek istemedim.

Tiraje, karşısındaki gencin çok zarif bir erkek olduğunu o zaman farketti. Korkusu birdenbire geçmiş, yerini, öfke almıştı. İnce kaşlarını çattı:

— Ama buna küstahlık derler beyefendi! Beni, gizli tertibatlarla dolu otomobilinize hapsedip buralara kadar getirmeğe ne hakkınız var?

Genç adam gülüyordu:

— Küstahlık etmiş olabilirim hanımefendi, fakat gizli tertibat diye bir şey iddia edemezsiniz.

— Peki, dışarıya ses çıkmamasına mâni olan tertibat?

Tiraje, evden çıkıp on adım ilerledikten sonra arkasına dönüp bakınca, bir haftadanberi peşinde dolaşan adamın, yine kendisini takip ettiğini gördü. Aman ne sırnaşık herifti, yarabbi! Bir haftadır, kızcağızın rahatı kaçmıştı. Ne zaman evden çıksa, bu münasebetsiz adam, bir gölge gibi peşine takılıyor,

O gün, yine böyle, gecedenberi sokağın köşesinde nöbet bekliyormuş gibi, Tiraje kapıdan çıkar çıkmaz arkasına takılmış, çipil gözlerini kırpıştıra kırpıştıra, dudaklarını yılışık bir tebessümle yayarak, kös kös gelmeğe başlamıştı.

Aksi gibi bir tane bile boş taksi geçmiyordu. Genç kız, meyus bakışlarla etrafı kollayarak âdeta koşarcasına yürüdüğü sırada, birdenbire, iki adım ilerisinde bir araba durdu. Tiraje hemen eğilip baktı, araba boştu. Derhal uzandı, kapıyı açtı, girdi. Şoföre:

— Çabuk, Şişliye çek; son duraktan geri dön! emrini verdi.

Araba hareket etti; Tiraje çantasını açtı, tuvaletini tazelemeğe koyuldu. Bu işi bitirdikten sonra çantasını kapatırken, arabanın, Şişli durağını geçtiğini, geri dönmediğini görünce hayret etti. Acaba şoför sağır mıydı?

— Geri döneceksiniz demiştim, niçin dönmediniz?

Şoför, bir heykel katılığiyle oturuyor, eli direksiyonda, gözleri ileride, arabayı mütemadiyen sürüyordu.

Müthiş bir korku ve yeis içinde etrafına bakındı. Ellerini uğuşturuyor, çırpınıyordu. Bağırmak istedi.

— Bağırmamanız için uydurulmuş bir yalandan ibaret.

Genç adam, gülerek Tirajeye bakıyordu. Genç kızın kaşlarındaki çatıklık yavaş yavaş geçti, Dudaklarında evvelâ belli belirsiz bir kıpırdama oldu, sonra bu kıpırdama bir tebessüm şekli aldı. Nihayet, karşılıklı birer kahkaha kopardılar.

★

Üç gün evvel, Tiraje ile Besim, nikâh dairesinden çıktıktan sonra hususî otomobilleriyle evlerine dönerlerken, Besim, yanında oturan Tirajeye:

— Bundan sonra, yalnız başına taksi yasak, dedi, bak, adamın başına neler geliyor!

Tiraje, cevap verdi:

— Hakkın var, kocacığım. Ama, bundan sonra, yalnız başına otomobilini kullanmak da sana yasak. Bak, adamın başına neler geliyor!.

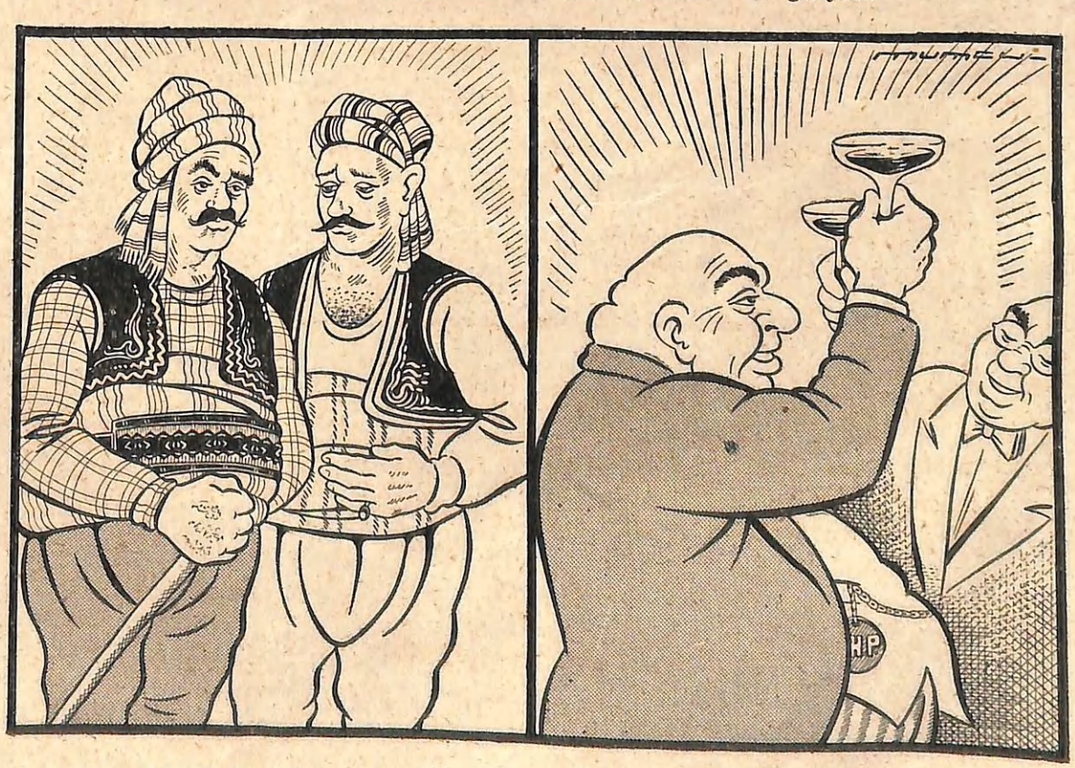

Dünkü babayiğitlerimiz.. *Bugünkü babayiğitlerimiz!*

FIKRALAR

KAFA İŞİ

Muhtelif meslek erbabının toplandığı bir yerdeydi. Biri:

— Ben hayatımı kafa ile kazandım, dedi.

— Muharrir misiniz? diye sordular.

— Hayır. Berberim.

TA KENDİSİ

Kömür tevzi müessesesinin müdürü Rasim Akyaşar sokakta giderken, karşıdan gelen birine doğru yürüdü. Sonra birden durdu: Benzetmişti.

— Affedersiniz, dedi. Yanılmışım. Vasfi Rızaya ne kadar benziyorsunuz!

Karşısındaki cevap verdi:

— Hiç de tuhaf değil. Vasfi Rızaya benzemek için tabiî Necmi Rıza olmak lâzım; bendeniz de zaten oyum!

MESLEK İCABI

Gazeteciler Cemiyetinin cumartesi akşamki konserinde bir arkadaşı heykeltraş Kenan Yontunç'a Açık Hava Tiyatrosunun basamaklarından aşağı inen bir kadını gösterdi:

— Tanır mısın?

Heykeltraş Kenan:

— Tanırım, dedi.

Ötekiler birbirlerine bakışarak gülümsediler:

— Karısı duymasın!

Bunun üzerine, «suçlu» cevap verdi:

— Yo! Aklınıza fena bir şey gelmesin! Meslek icabı tanırım.

Heykeltraş Zühtü Müridoğlu sordu:

— Kimin mesleği icabı: Senin mi? Onun mu?

TOPTAN

Bestekâr Necil Kâzım Akses, çocukların her türlü tazyikten uzak büyütülmesine taraftardı. Hasan Refikle bir gün müşterek bir dostlarının evine gittikleri zaman, iki haşarı oğlanla bir hırçın kızın, bir ellerinde çivi, bir ellerinde keser, masalara, koltuklara çivi mıhladıklarını, bu suretle kendilerine göre eğlendiklerini gördüler.

Hasan Refik şaşırdı. Fakat, tenkit edemedi. Yalnız:

— İyi hoş ama, dedi, bu terbiye usulü sizlere her halde çok pahalıya mal oluyor?..

Necil Kâzım sâkin bir tavırla cevap verdi:

— Hayır, azizim, bizim ahbap çiviyi toptan alır!

BİÇİLMİŞ KAFTAN

Yeni Sabah Gazetesi sahibi Cemaleddin Saracoğlu, Müessesesine gece bekçisi arıyordu. Müracaat edenlerden birini gözü pek kesmemişti:

— Bu iş kolay değildir, dedi. Böyle bir vazifeyi hakkiyle başaracak kimsenin daima tetikte olması, içinin içine sığmaması, bir yerde beş dakika oturmaması, bir gözü açık yatması, her şeyden, herkesten şüphe etmesi, işin daima fena tarafını düşünmesi, kulağının delik, gözünün pek, bileğine kuvvetli, ayağına çabuk, cesur, hattâ mütecaviz olması lâzımdır.

Adam boynunu büktü:

— Bu işi ben göremiyeceğim ama, müsaade ederseniz karımı göndereyim.

YAĞMUR DUASI

İsrail Filistinde Araplarla uğraşırken Salamon bir gece evine hiç beklenmedik bir saatte gelmiş ve içeride karısının yabancı bir erkekle beraber olduğunu görmüştü.

Yavaş yavaş ilerledi. Davetsiz misafirin köşede duran şemsiyesini aldı. Havaya kaldırdı. Bir ayağını ileri doğru attı... Şemsiyeyi dizine bastırıp kırdı. Sonra:

— Hah! dedi. Şimdi yağmur yağsın da görürsün!

İKRAM

Neyzen Tevfik'in o akşam yine hovardalığı tutmuştu:

— Getirrrr, oğlum beylere de birerrrr şişe! diye ısmarladı. Ben içerrrrken herrrkes de içmeli!

O içerrrrken herrrkes de içti.

Ayrılma sati geldiği zaman Neyzen çıkarıp masanın üzerine bir beş kâğıt koydu ve:

— Ben parrrra verirken herrrrkes de vermeli! diye nağrayı bastı...

REKOR

Nalbontoğlu Hıfzı üstadımız, kendisinden bir hayvan istiyen dostlarından birini ahıra kadar götürmüş, atlarını gösteriyordu.

— ... Şu kır atı görüyor mu sunuz? dedi. Bunun tuhaf hikâyesi vardır. Beş atın iş ettiği bir yarışta altıncı

— ? ? ?

— Evet: Yolda

DERECESİZ

Mefharet Yıldırım yazın ilk sıcaklarını görünce bavulunu almış, kendini Uludağa atmıştı. Dönüp gelince sordular:

— Nasıl, dağ soğuk mu?

Bn. Mefharet, dert yandı:

— Soğuk da söz mü, kardeş! Hele dağ başında termometre olmadığı için soğuk alabildiğine gidiyor.

MÜNASEBETSİZLER

İki kişi konuşuyordu:

— Trende, tramvayda omuzumun üzerinden abanıp elimdeki gazeteyi okuyanlara öyle kızarım ki!

Tevhid Bilge güldü:

— Sorma birader! Ben de, gazetesini rahat rahat okuyabileceğim şekilde tutmayana ifrit oluyorum!

TAHLİKE

Birisinden bahsediyorlardı:

— Haberin var mı? Bizim komşunun karısı kaçmış?..

Dinliyenlerden Ali Muhittin Hacı Bekir sordu:

— Yok canım? Adam da kaçtı mı?

— Hayır, neden

— Karısı

korkus

TOMBUL TEYZE

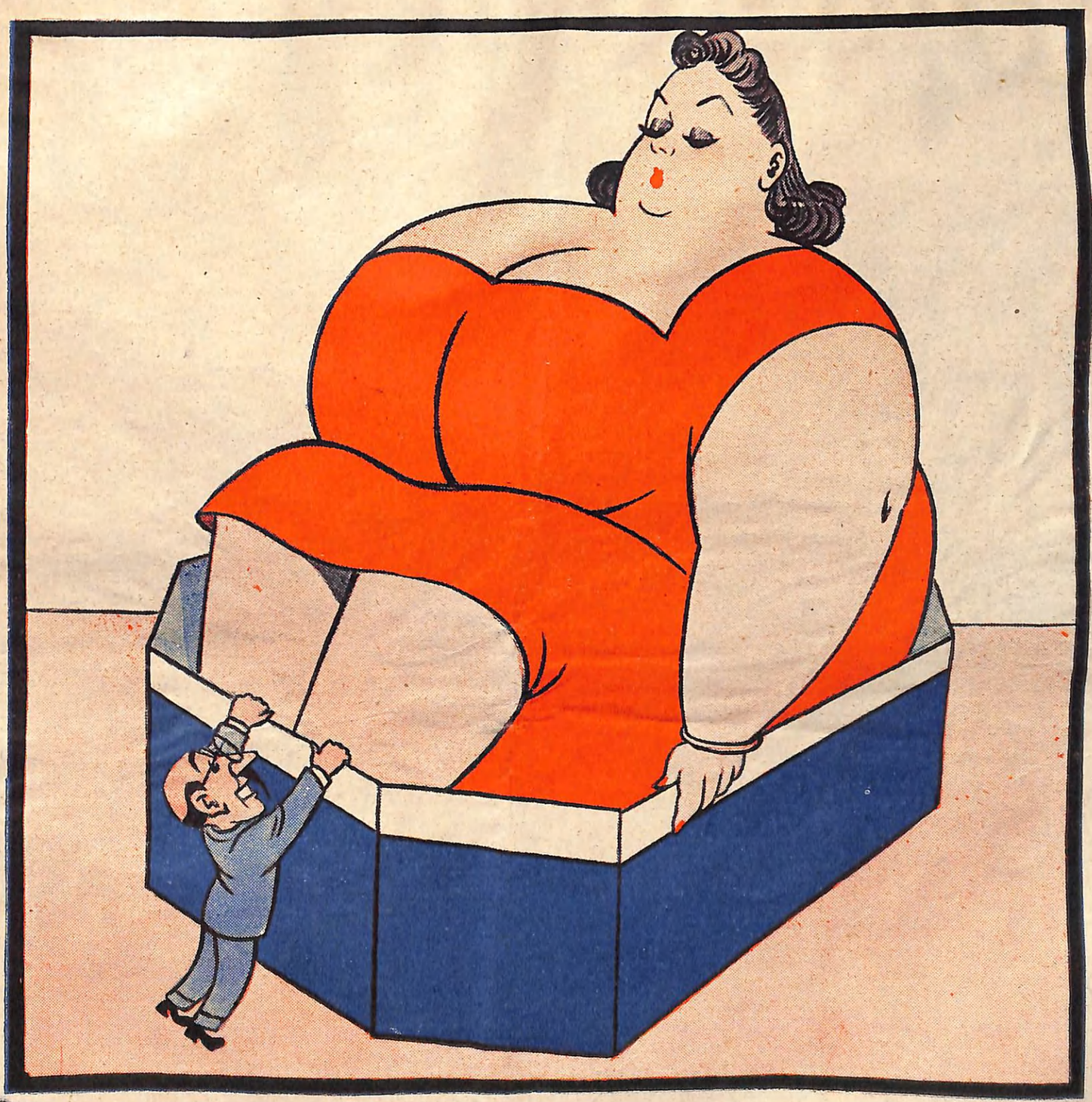

…EYZE ŞEKER BAYRAMINDA

…le akide kalmamış, dikkat et lâti lokum diye sana saldırmasınlar!

T.T POSTASI

…ampiyon olmak
…neyanında git-
…z, memleke-

ları muhakkaktı. Esasen Türkler içinde şampiyon olmıyan azdır. Benim de Olimpiyatlara gitmemi münasip görmenize gelince, esasen bendeniz Olimpiyatlara gitmeden şampiyon ilân edilmişimdir. Şayet gitmiş de olsaydım, yalnız memleketimin